

PREZYDENT MIASTA KIELCE

Urząd Miasta Kielce, Rynek 1, 25-303 Kielce
Tel. 41 36 76 105, Fax 41 34 42 763; www.um.kielce.pl

GKŚ-IX.1431.37.2020

Kielce, 17.09.2020r.

Pani Anna Myślińska
Radna Miasta Kielce

Pani Joanna Litwin
Radna Miasta Kielce

Odpowiadając na interpelację z dnia 09.09.2020r. w sprawie zlecenia oceny dendrologicznej grupowego pomnika przyrody „Dęby Grzegorzewskiego” uprzejmie informuję, iż mając na uwadze troskę o obiekty chronione, jak i również o bezpieczeństwo mieszkańców, w listopadzie ubiegłego roku, Gmina Kielce zleciła ocenę stanu zdrowotnego trzech sztuk drzew wchodzących w skład ww. pomnika przyrody.

Wykonana ocena pn. „*Ekspertyza dendrologiczna dotycząca stanu zdrowotnego trzech sztuk drzew pomnikowych, tj. dwóch dębów błotnych Quercus palustris i jednego dębu szypułkowego Quercus robur rosnących przy ul. Dębowej w Kielcach*” wykazała, że przedmiotowe drzewa mogą stanowić potencjalne zagrożenie dla ludzi i mienia (szczególnie w okresie obecnych niestabilnych warunków pogodowych). Dwa dęby są zaatakowane chorobą grzybiczą (dojrzałe owocniki grzyba umiejscowione są na zewnątrz pnia i konarów, co świadczy o tym, że struktura pnia jest osłabiona) i jeden – jest mocno osłabiony po oderwaniu się konaru w wyniku uderzenia pioruna (rozległy i głęboki ubytek pnia). Z powodu ograniczonych środków budżetowych, ekspertyza wykonana została na podstawie wizualnej oceny drzew, tj. metodą VTA, która polega na ocenie widocznych symptomów mających wpływ na osłabienie stabilności drzewa (np. posusz i martwe konary, ubytki, owocniki grzybów, kształt korony, wysokość drzewa, ewentualne pochylenie, ekspozycja na wiatr).

Gmina Kielce zainteresowana jest wykonaniem pełnej ekspertyzy dendrologicznej wszystkich drzew wchodzących w skład ww. pomnika, przy zastosowaniu specjalistycznych metod pomiarowych - metodą SIA (polegającą na ocenie drzewa przy wykorzystaniu gotowych opracowanych tabel modelowych i przy użyciu urządzeń pomiarowych, np. tomografu do badania struktury drewna) lub metodą SIM (polegającą na zastosowaniu tzw. testów obciążeniowych badających - przy wykorzystaniu lin - statykę drzewa i obliczeń przy użyciu specjalistycznego programu komputerowego). Z pozyskanych informacji i rozeznania rynku wynika, iż koszt badania jednego drzewa dokładną metodą pomiarową (z badaniem statyki drzewa) wynosi ok. 3000 zł. Wykonanie tego typu ekspertyzy uzależnione będzie od możliwości pozyskania środków finansowych na ten cel.

Odnosząc się natomiast do proponowanych przez Panie zabiegów przy drzewach informuję, iż na terenie miasta znajduje się obecnie 50 pomników przyrody, w tym 118 szt. drzew. Gmina Kielce podejmuje liczne, systematyczne działania wobec pomników przyrody celem ich utrzymania, konserwacji i ochrony. Na bieżąco przeprowadzane są prace porządkowe przy obiektach (sprzątanie, koszenie, usuwanie samosiewów), wykonywane są przeglądy pomników i prowadzony jest ich rejestr. Co roku przy drzewach przeprowadzane są zabiegi pielęgnacyjne – zabezpieczające. Pomimo tego, zdarza się, że niektóre drzewa tracą charakter drzew pomnikowych (głównie z powodu stale pogarszających się warunków środowiskowych wynikających np. ze znacznego obniżenia poziomu wód gruntowych w mieście, co prowadzi do większej podatności drzew na choroby i szkodniki, jak i również do obniżenia się ich zdolności do regeneracji np. po oderwaniu się konaru, uderzeniu pioruna itp.).

„Dęby Grzegorzewskiego” również poddawane były na przestrzeni lat licznym zabiegom pielęgnacyjnym. Przeprowadzane były cięcia sanitarno - pielęgnacyjne, cięcia redukcyjne i korygujące w celu usunięcia suchych konarów, zakładane byływiązania linowe zabezpieczające przed rozłamem (typu Cobra - elastyczne, z atestem). Ostatnie prace przeprowadzane były w 2018r. i 2019r. Zabiegi

wykonywane były przez specjalistyczną niezależną firmę zewnętrzną, specjalizującą się w pracach przy pomnikach przyrody, starodrzewach i drzewach rosnących na terenach objętych ochroną zabytków.

Ponadto, proponowane w interpelacji działania ochronne w postaci wykorzystania środków przeciwgrzybiczych w tym wypadku nie mogą mieć zastosowania. Typowe środki przeciwgrzybicze przeznaczone są tylko do zwalczania chorób grzybiczych w przypadku drzew owocowych. Przy tego typu obiektach nie stosuje się ich, gdyż są one nieskuteczne. Poza tym, nie można ich użyć w ogólnodostępnej przestrzeni miejskiej z powodu negatywnego wpływu na ludzi i zwierzęta. Można jedynie zastosować miejscowo maści lub żele przeciwgrzybicze, ale tylko w miejsca świeżo odsłonięte, np. po usunięciu konarów (przy czym, wg najnowszych standardów ochrony drzew – odchodzi się od tej metody).

Nie można również zastosować cyt. „wypełnienia dziupli” przy jednym z drzew, ponieważ nie jest to dziupla. Jest to rozległy ubytek pnia (o rozmiarach: ok. 2 m x 50 cm), umiejscowiony na wysokości ok. 3,5 m od podstawy pnia. Na podstawie dostępnych specjalistycznych informacji z zakresu dendrologii i konsultacji w tym zakresie – nie jest możliwe skuteczne wypełnienie takiego ubytku, aby drzewo nie stanowiło zagrożenia. Obecnie również odchodzi się od wypełniania ubytków w pniach, aby drzewo samo wykształciło tkankę zabliźniającą. W tym przypadku – nie jest to możliwe.

Natomiast, proponowana metoda ochrony drzew polegająca na cyt. „zabezpieczeniu stałego przeciekania gruntu u podłoża drzew” nie jest znana w dziedzinie dendrologii.

Nawiązując zaś do propozycji ustawienia przy pomnikach przyrody tablic informacyjnych w celach edukacyjnych informuję, iż wszystkie pomniki na terenie Kielc są od wielu lat zaopatrzone w tablice informacyjne (usytuowane obok drzew), na których znajdują się zwięzłe informacje o obiektach (tj. nazwa obiektu, rok powstania ochrony, cel ochrony, położenie oraz krótki opis cech przyrodniczych danego obiektu). Ustawienie tego typu tablic nie wynika z obowiązku ustawowego, lecz jest inicjatywą własną Wydziału Gospodarki Komunalnej i Środowiska tut. Urzędu. Co roku przeprowadzane są prace konserwacyjne tablic (w tym usuwanie niepożądanych napisów i naklejek) lub wymiana na nowe. Niestety, tablice często są przez mieszkańców dewastowane.

W przypadku „Dębów Grzegorzewskiego” tablice wymieniane były na nowe w 2017r. (w terenie istnieją dwie duże tablice informacyjne - po jednej i po drugiej stronie ulicy Dębowej oraz dwie mniejsze - nt. dębu czerwonego i wielkoowocowego). W ubiegłym roku tablice przy wszystkich pomnikach w mieście (w tym przy ww. dębach) były odnawiane (myte i malowane były stelaże). Wszystkie drzewa pomnikowe zaopatrzone są również w tzw. tabliczki urzędowe umieszczone na drzewach.

Poza wiadomościami zamieszczonymi na ww. tablicach, zainteresowani mieszkańcy Kielc mogą również zapoznać się z informacjami nt. pomników przyrody na stronie internetowej tut. Urzędu (gdzie także zamieszczone są zdjęcia obiektów). Pomniki przyrody oznaczone są również w ogólnie dostępnym *miejskim systemie informacji przestrzennej Geoportal* (wraz z atrybutami) oraz w *Centralnym Rejestrze Form Ochrony Przyrody (crfop)*. Ponadto, w Wydziale Gospodarki Komunalnej i Środowiska dostępny jest dla mieszkańców informator (w formie broszurki) na temat pomników przyrody.

Gmina Kielce dokłada wszelkich starań w celu utrzymania i ochrony pomników przyrody oraz zachowania ich wartości przyrodniczych, krajobrazowych, kulturowych i edukacyjnych. Potwierdziła to przeprowadzona w 2017r. przez Najwyższą Izbę Kontroli w Warszawie kontrola w zakresie prowadzonego nadzoru nad lokalnymi formami ochrony przyrody (*kontrola Nr P/17/049 Lokalne formy ochrony przyrody*). NIK w Warszawie pozytywnie oceniła działania Gminy Kielce w tym zakresie (jako jednej z nielicznych gmin w Polsce), wskazując Kielce jako cyt. „przykład dobrych praktyk”.

Z poważaniem

z up. PREZYDENTA MIASTA
Arkadiusz Kubiec
ZASTĘPCA PREZYDENTA